

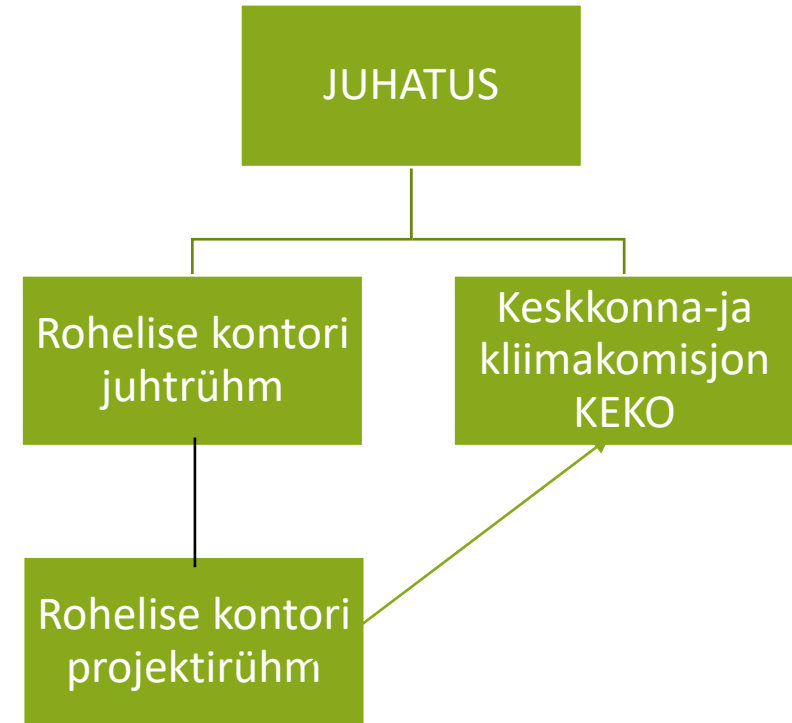
EESTI PANGA JA FI SÜSINIKU JALAJÄLJE HINDAMISEST

EKJA AASTALÕPUSEMINAR
16.DETSEMBER 2022

KESKKONNA- JA KLIIMATEEMAD EESTI PANGAS

- Eesti Panga strateegia arendusülesanne (alates septembrist 2021)
 - Juhatus ja Nõukogu tugi äärmiselt oluline
- Keskkonnahoidlikkuse põhimõtted rakendamiseks kõikides protsessides ja tööloikudes
- Organisatsiooni süsinikujalajälje hindamine 2020. aasta kohta
- Keskkonnategevuskava koos eesmärkide ja mõõdikutega
- Rohelise kontori ülevaatus 5. oktoobril 2022 ja sertifikaat.

TÖÖTAJATE KAASAMINE

- Töötajad on keskkonna- ja kliimateemade käsitlemisesse ja Rohelise kontori rakendamisse kaasatud
- Vahendid: infotunnid, seminarid, välised esinejad (LHV, Keskkonnaministeerium jt), külastused teistesse asutustesse (Kaitseministeerium); sisekommunikatsioon
- Oma Lehes Rohenurga rubriik
- Ettepanekute ja tagasiside postkast
- Strateegiline eesmärk: töötajate üldise keskkonna- ja kliimateadlikkuse tõstmine
- Anda igale töötajale võimalus kaasa rääkida keskkonna- ja kliimateemadel, osaleda KEKO töös
- Regulaarselt toimuvad rohehommikud on väga osavõturohked
- Koolitused: roheteemad inimeste arendamise kavas; keskkonna- ja kliimateemalistest koolitusvõimalustest informeerimine

Ettepanekute
postkast

Rohenurok

Eesti Panga roheline mõtte- ja tegevusi

Eesti Pank on kestliku arengu põhimõtteid väärtustav ja vastutustundlik organisatsioon. Keskpanga 2022-2027 strateegia üks neljast suurest arendusülesandest on vähendada panga tegevuse keskkonnamõju ning võtta arvesse sotsiaalseid ja vastutustundliku üldjuhtimise kriteeriumeid.

Juulis 2022 võttis EP juhatus vastu KeKo ja RoKo koostöös väljatöötatud kaks teineteist täiendavat poliitikadokumenti, milleks on roheline kontori põhimõtted ja Eesti Panga keskkonnategevuskava, millest viimane seab lähiaastateks konkreetsed keskkonnavalised eesmärgid, moodsid ja nende sihttasemed.

Tegevusi jätkub nüüd panga tööplaani kohe mitmeks-mitmeks aastaks ning nende rakendamine ulatub sisemistest protsesside ümberkorraldamisest keerukamate välimiste muudatuste juhtimiseni.

Seea, hea kolleeg, pakub rubriik **Rohenurok** sulle võimalust uurida, õppida, meelde tuletada ja avastada. **Koos ja kestmalt!**

Rohelise kontori meelespea

Sorteerimise ABC

Rohehommikud kutsuvad

Digiprügist lahti!

EP keskkonnategevuskava

Rohetegevuste ajajoon

Mis on Rohelise Kontori tunnistus?

Keskonnahoidliku ehk roheline kontori eesmärk on kontori tegevuse keskkonnamõju pidev jälgimine ja vähendamine.

Roheline kontori ei nõua, et töötajad omavad põhjalikke keskkonnavaliseid teadmisi. Piisab tahetest säästlikult ning sealjuures süsteemset ja järjepidevalt tegutseda. [Kes juba rohelist põhimõtteid rakendavad?](#)

Rohelise Kontori tunnistuse saamiseks peab organisatsioon rakendama roheline kontori

ROHENURGA UUDISED

Sepp: „Metsik loom reageerib linnale samamoodi kui inimene“

Posted by on September 23, 2022

Rohehommik 23.09: loodus linnas kui kanaarilind kaevanduses

Posted by on September 16, 2022

Koos ja kestmalt – Eesti Pank taotleb roheline kontori sertifikaati

Posted by on September 9, 2022

Green Swan 2022 materjalid nüüd veebis saadaval

Posted by on August 22, 2022

17.06 toimub rohehommik

Rohetegevuste ajajoon

EP JA FI SENISED ÜHISSAMMUD ROHELISEMA KONTORI TEEKONNAL

- 2019
Eesti Panga tellimisel toodetud euro pangatähtede paber on valmistatud 100% jätkusuutlikust puuvillast

- 2020
Rohe- ja jätkusuutlikkuse teemade mõtestamine organisatsioonis;
Euroopa Keskpang alustab euro pangatähtede toote keskkonnavalajälje hindamise projekti
2020 veebruar
Liitume rohepanganduse võrgustikuga Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System (NGFS);
kliimaseminar ministriumitega
2020 september
Eesti Panga ja FI ühine osalemine Maailmakoristuspäeval Maardus

- 2021 jaanuar
Liitume Rohelise Energia lepinguga ja toimub esimene Rohehommik
2021 veebruar
Organisatsiooni arendamise komisjoni juures alustab rohetöögrupp strateegiaettepanekute ettevalmistamist
2021 märts
Kliimaseminar ministriumitega
2021 mai
Põhja-Balti keskpangade kliimafoorumi loomine
2021 juuli
EKP nõukogu kiidab rahapoliitika strateegilise ülevaate raames heaks eurosüsteemi kliimategevuskava

Eesti Panga rohenurok

ROHEKONTORI UUDISED

Sepp: „Metsik loom reageerib linnale samamoodi kui inimene“

Posted by on September 23, 2022

Rohehommik 23.09: loodus linnas kui kanaarilind kaevanduses

Posted by on September 16, 2022

Koos ja kestmalt – Eesti Pank taotleb roheline kontori sertifikaati

Posted by on September 9, 2022

Green Swan 2022 materjalid nüüd veebis

SÜSINIKU JALAJÄLJE HINDAMINE: EESTI PANGA JA FINANTSINSPEKTSIOONI KVARTAL

HOONED ON VÄLJAKUTSE

- Eesti Pank ja FI asuvad ühises kesklinna kvartalis, kuhu kuulub nii ajaloolisi pangahooneid kui tänapäevaseid büroohooneid (ca 15 000 m²). Eesti Pangale kuulub ka Maardu mõis (muinsuskaitse objekt)
- Töötajate arv: Eesti Pank ca 230 töötajat ja Finantsinspeksioon ca 110 töötajat.

... JA EI OLE PÄRIS TAVALINE KONTOR

- Sularaha töötlus ja hoiustamine: peame tagama krediidasutuste igapäevase teenindamise ja protsesside ja hoonete turvalisuse
- Eesti Pank on elutähtsat teenust korraldav asutus makseteenuste ja sularaharingluse osas
- Eesti Pank haldab Eesti Vabariigi ja koos teiste eurosüsteemi keskpankadega ka Euroopa Keskpanga välisreserve, investeerib finantsvara
- Eesti Pank vastustab Eesti Vabariigis finants- ja välissektori statistika koostamise eest.
- Eesti Panga muuseum ja muuseumipood – avatud külastajatele teisipäevast laupäevani

EP JA FI SÜSINIKU JALAJÄLG

Valdkonnad, kus süsiniku jalajälg suurim:

- elektri ja soojusenergia tarbimine
- euromüntide tootmine ja sularaha transport (ainult EP)
- kontoritehnika ja tooted
- töötajate tööle- ja kojusõit
- ärireisid

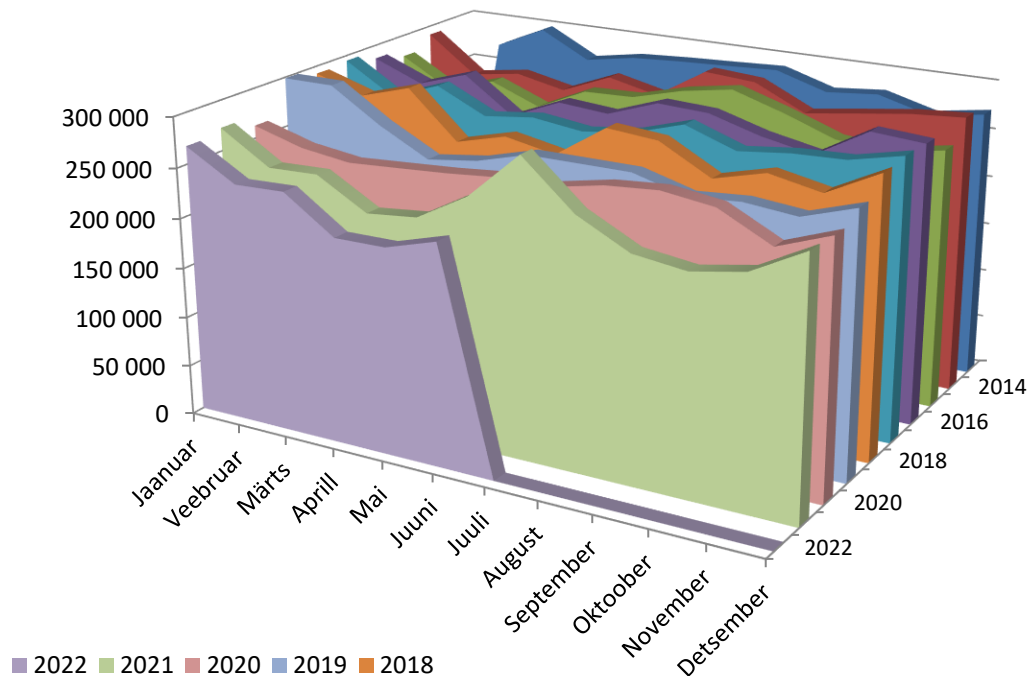
Kokku 2020. a 2 362 tonni CO2 ekv (EP) + 412 tonni CO2 ekv (FI). See tegi Eesti Pangas töötaja kohta pea 11 tonni CO2 aastas.

SKOOP 2: ENERGIATARBIMINE, SISEKLIIMA JA KONTORIHOOONETE ENERGIATÕHUSUS

- 2020.aasta andmete alusel moodustas Skoop 2 ca 70 % kogu kvartali süsiniku jalajäljest

- Alates 2021 kasutusel roheline energia (eeldatav mõju EP/ FI 2022. a CO2 jalajäljele – 55% kuni –60% vrd 2020. a tasemega)
- Eesmärk on tarbimise vähendamine; hoonete soojapidavuse ja energiatõhususe suurendamine
- Ventilatsiooni ja küttesüsteemide projekteerimise käigus targa maja võimaluste rakendamine
- Energiasäästu meetmete ja kokkuhoiu võimaluste tõhusam rakendamine

SKOOP 3: TÖÖTAJATE TÖÖLE-KOJU LIIKUMINE

2020	Mõju t CO2-ekv	Osakaal kogu jalajäljest	Osakaal Skoop 3 emissioo- nidest	Küsitlusele vastanud töötajate arv
EP	83,1	3,5%	13,5%	70,8%
FI	35,1	8,7%	29,3%	55,8%

- Jalgratta parkla sisehoovis on jõudsalt laienemas
- Jalgratturitele loodud riietumise ja duširuumi kasutamise võimalused
- Kaalumisel elektriauto laadimiskoha loomine sisehoovi ning ühistranspordi piletikulu hüvitamise võimalus

Kategooria	Emissiooni- allikas	Kõikide töötajate läbitud vahemaa	t CO ₂ ekv
Auto	Bensiini- mootoriga	171 992.2 km	38.2
	Diisel- mootoriga	95 746.3 km	20
	Hübriid- mootoriga	14 806.4 km	2.21
	Elektri- mootoriga	3 390 km	0.22
Ühis- transport	Takso	3 804.3 km	0.69
	Rong	29 481.7 km	1.3
	Linnaliini- buss	125 989.7 km	16.12
	Kaugliini- buss	95 112.1 km	3.22
	Tramm	9 347.9 km	0.32
Muu	Troll	15 673.1 km	0.53
	Elektritõuke- ratas	1 735.7 km	0.09
	Mootorratas	1 356 km	0.2
	Jalgratas	24 978.9 km	0
	Jalgsi	59 585.2 km	0

EESTI PANGA KESKKONNATEGEVUSKAVA KUNI 2027

- Esmakordne katse kaardistada võimalikud keskkonnategevused
- Aluseks Eesti Panga 2020. a süsiniku jalajälje hindamisel saadud andmed
 - 70% jalajäljest Skoop 2 ehk elektri- ja soojusenergia tarbimine
 - Välja jäi sularaha kasutamine; kohvik; ...
 - *EP investeerimisportfellide jalajälje hindamine toimub eraldi koos eurosüsteemi-ülese tegevuskavaga*
- Mitmed euroala keskpangad eesmärgistavad skoop 1 ja 2 heitmete netonulli viimist.
 - Eesti Pank ei ole sellist eesmärki endale seadnud
- Sisemine dokument osakondade tööplaanide koordinatsiooniks; uuendatav igal aastal
- 2020. aasta (nagu ka 2021) ei olnud tavalised. Tellime süsiniku jalajälje raporti 2022. aastast alates iga järgneva aasta kohta, mille alusel saab keskkonnategevuskava kohendada realistlikumaks
- Skoop 1 (fossiilkütuste tarbimine) ja skoop 2 (fossiilkütuste kaudne tarbimine, st elektri- ja soojatarve) heitmeid on EP-l võimalik oluliselt vähendada ja mitmed sammud astunud (sh ka Rohelise Energia pakett)

JÄRGMISED SAMMUD

- Keskkonnategevuskavast tulenevad ülesanded ja eesmärgid osakondade tööplaanidesse
- Süsiniku jalajälje hindamisteenuse hange
- Mõõdikute ja seireandmete haldamise ja kogumise lihtsustamine
- Rohelise kontori süsteemi toimimise ohjamine ja vastutus
- Kõiki töötajaid kaasavate roheprojektide ja -algatuste elluviimine organisatsioonis
- Järgmiseks Rohelise Kontori ülevaatuseks 2025.aastal kesktaseme ehk edasijõudnute taseme saavutamine